

ning at udtale som min Hjertens Mening, at det er ganske uretfærdigt. Det kan ikke forsvares, som den sidste ærede Taler gjorde, ved at sige, at Staten skal have disse Penge, den vil ikke give Afkald paa noget, saa maa Kommunen betale. Følgen bliver da den ganske simple, at en Del af den Afgift, som Nationalbanken skal betale, lader man Københavns Kommune yde. Det er det rene og skære Faktum. Forholdet er det, at den Fritagelse for Kommuneskat, der er hjemlet i 1818, opfører af sig selv næste Aar, saa snart Oktrojen udløber. Saa indtræder den almindelige Lovgivning, og Nationalbanken er pligtig til at betale Kommuneskat ligesom alle andre Institutioner. Fritager man den for det, om end under den Form, at man lader den gamle Oktroj leve videre, giver man ganske simpelt, om end ikke i Formen saa i Realiteten, en ny Lov, der hjemler Nationalbankens Fritagelse for kommunal Skat. Paa bredt og godt Dansk vil det sige, at Staten faar 750,000 Kr. om Aaret af Nationalbanken, hvoraf Kommunen betaler, hvad Kommuneskatten beløber sig til. Jeg ved ikke, hvor meget det er, men lad os for at tage et Tal sige 50,000 Kr. Dette Lovforslag ordner det nu saaledes, at Staten faar 700,000 Kr. af Nationalbanken for at forny Privilegiet, og af Kommunen faar den 50,000 Kr. Man kan vende og dreje det, som man vil, Resultatet er det samme, og det kan jeg ikke paa nogen Maade være med til. Jeg skal gerne indrømme, at Afgiften til Staten vel sagtens er sat under Hensyn til, at man formentlig ogsaa fremtidig at kunne slippe for kommunal Afgift. Men saa skulde jeg ikke have noget imod, at man nedsatte Afgiften til Staten og lod Kommunen indtræde i den Ret, den har. Jeg finder det meget besynderligt saaledes uden videre at lovgive om Københavns Kommunes Anliggender. Der synes ikke at have været forhandlet med Københavns Kommune om, hvorvidt den syntes om det. Straks har den vel syntes mindre om det, men den har maaske ment, at Interesserne vare saa store, at den nok kunde gaa ind paa det. Jeg skal blot i Forbigaaende berøre, at det jo ogsaa vil faa Interesse for ikke saa faa Steder omkring i Landet. Der er ganske vist ikke saa mange Steder nu,

men hvis det Ønske gaar i Opfyldelse, der næres fra mange Sider, om at oprette en stor Del Filialer, vil det faa Betydning for mange Kommuner.

Jeg synes heller ikke, at der er Grund til, at Nationalbanken skal fritages for Ejendomsskyld, men jeg har dog ikke villet være med til at stille Ændringsforslaget derom, fordi det gaar videre, end jeg har ment det rigtigt. Det gaar ud paa ikke blot Ejendomsskyld til Kommunen, men ogsaa til Staten. Efter min Mening er det forsvarligt at fritage Nationalbanken for Statsejendomsskyld, men ikke for kommunal Ejendomsskyld.

Til Slutning vil jeg gøre et Par Bemærkninger angaaende Bestemmelserne om Aktionærer. Jeg mener ikke, det skal fastsættes, at Aktionærerne skulle være danske. Jeg vilde ikke være med til en saadan Bestemmelse. Men jeg mener, at de bør ikke have Stemmeret, uden at de have Statsborgerret. Det vil sige, at man ikke tvinger fremmede til at sælge deres Nationalbankaktier eller udelukker fremmede fra at købe dem, men paa en Maade, som er naturlig efter det nationale Formaal, Nationalbanken skal opfylde, henlægger Stemmeretten til dem, der have dansk Statsborgerret.

Aadal: Det, man har villet naa med dette Forslag, er i første Række at faa vort Pengevæsen ordnet paa lige saa betryggende Maade som hidtil. I anden Række kommer Spørgsmaalet om Statens Indtægt. Det er ikke saa ubetydelig en Afgift, der skal betales, idet Staten, foruden de 750,000 Kr., faar en Del af Overskuddet, naar det gaar over 6 pCt., og dernæst Halvdelen af de ikke indkomne Sedler, naar de inddrages. Derfor har jeg i det store og hele kunnet slutte mig til de af Udvalget stillede Ændringsforslag, og dem skal jeg ikke komme nærmere ind paa, idet jeg kan slutte mig til Ordførens Udtalelser derom.

Derimod vil jeg gerne udtale mig om det af et Flertal stillede Ændringsforslag angaaende Oprettelse af Filialer, idet jeg tror, at hvis dette vedtages, vil det faa en væsentlig Indflydelse paa det Spørgsmaal, hvorvidt Nationalbanken kan tage mod denne Lov eller ej. Dette Ændringsfor-